

Jorden värms ...

Solens strålar når marken och blir till värme som strålar ut från jordens yta. Växthusgaserna hindrar värmestrålningen från att försvinna ut i rymden. När mängden växthusgaser i atmosfären ökar stannar mer av värmen kvar och jordens temperatur stiger.

Några viktiga växthusgaser är koldioxid (CO₂) och metangas (CH₄). Nyttillskott av koldioxid släpps framförallt ut av bilar, kol- och oljeeldning, fabriker och flygplan. Allra mest utsläpp sker i industriländer på norra halvklotet. Kina släpper också ut väldigt mycket koldioxid. Alla länder påverkas när jorden blir varmare.

Klimatet ändras

När jorden blir varmare kommer klimatet att ändras. Klimat är vädret under lång tid. Det är till exempel hur varmt det brukar vara, hur mycket och hur ofta det brukar regna och kanske hur lång och hur varm torrperioden brukar vara. Med en varmare jord kan torrperioderna bli längre, regnet inte komma varje år eller tvärtom att det kanske regnar mer på vissa ställen och att det då blir fler skyfall och fler översvämningar just där du bor. Det kommer kanske också att bli fler och ännu starkare stormar.

Om havet stiger

När jorden blir varmare stiger havsytan. Mest för att varmare vatten utvidgar sig och tar större plats, men också för att glaciärer (is på land) smälter och rinner ut i havet. Mest is på land finns på Grönland och på Antarktis. För områden som ligger nära kusten och för öar blir det stora förändringar när havet stiger. Det går inte att bo kvar om havsvattnet dränker åkrarna och husen.

Det är svårt att säga exakt hur klimatet kommer att ändras på olika ställen på jorden, men att det blir klimatförändringar när jorden blir varmare är helt säkert. Om jorden värms upp mycket kan kanske hela länder bli oboeliga och i allra värsta fall kan förändringarna bli så stora att nästan hela jorden blir oboelig! Om inget görs kommer jorden att värmas mer och mer!

Fossila bränslen

Fossila bränslen är rester av framförallt gammalt växtmaterial som sedan hundratals miljoner år finns lagrat i marken. När människor nu eldar med kol, olja eller naturgas släpper vi under några få år ut den koldioxid som fångats in av växter under många miljoner år! Därför gör eldningen av fossila bränslen att mängden koldioxid i atmosfären ökar mycket snabbt.

När skogen försvinner

Vid stora skogsbränder frigörs mycket koldioxid till atmosfären. Den koldioxiden kan sedan åter fångas in om skogen växer upp igen. Det är ett naturligt förlopp som pågått under hela jordens historia, men om skogar huggs ner eller ännu värre bränns ner utan att ny skog får växa upp ökar mängden koldioxid i atmosfären eftersom den frisläppta koldioxiden inte fångas in och lagras i nya träd!

CO₂ CO₂
CO₂

Växthusgaserna i atmosfären hindrar värmestrålningen (röda pilar) från att försvinna ut i rymden.

Solen värmer jorden

CO_2
 CH_4

... om vi inte gör något

Extremväder och höjda temperaturer

Torka, översvämningar och naturkatastrofer påverkar alla på jorden, men barnets rättigheter i fattiga länder drabbas allra hårdast.

Sjukdomar

Malaria och denguefeber, och vattenburna sjukdomar som kolera och diarré ökar och sprids snabbare till fler områden i världen. Fler barn blir sjuka och dör.

Hunger

Antalet hungriga barn och undernärda barn beräknas öka med 20–25 miljoner till år 2050.

Krig och konflikt

Ojämlikhet, och fattigdom ökar risken för våld och krig. Det drabbar barn, särskilt flickor, hårdast.

Ekonomisk kris

Fattiga barn blir sjukare och hungriga, ibland hemlösa. Barn tvingas också arbeta istället för att få utbildning. Flickor får sluta skolan först.

Flyktingkris

Många barn måste lämna sina hem när byar och städer blir obebodliga. Även krig och konflikt tvingar barnfamiljer på flykt. Barns skolgång och hälsa påverkas, inte minst den psykiska hälsan.

Om vi agerar nu

Minskad hunger och fattigdom

Skördarna blir bättre och förstörs inte av torka eller översvämningar. Barn kan äta sig mätta, och mår bra.

Rent vatten och hygien

Barn håller sig friska, kan gå i skolan, leka och utvecklas. Tillgång till rent vatten ger särskilt flickor mer tid till studier och lek, för de slipper gå långt för att hämta vatten.

Trygghet och säkerhet

Ökad jämlikhet och jämställdhet minskar risken för att människor och länder dras in i våldsamma konflikter om landområden och naturresurser.

Vem ska agera?

Leva hållbart

Alla måste försöka leva hållbart. Men det är rika länders utsläpp och resursslöseri under lång tid som bär största skulden till dagens klimatkris. Rika länder måste nu stötta fattigare länder där barn lider av klimatförändringarnas effekter.

Klimatsmart

De miljöfarliga sätt som rika länge har använt sig av för att leva bekväma liv har fått katastrofala konsekvenser. Nu behövs klimatsmartare alternativ som gör att alla människor på jorden kan leva värdiga liv. Här har rika länder ett stort ansvar för att driva och finansiera utvecklingen.

Barn kräver aktion

Idag kämpar barn jorden runt för sina och kommande generationers rätt att få arva en jord där människor och miljö mår bra. Barnen kräver att vuxna och beslutsfattare lyssnar på vetenskapen, och gör allt för att stoppa klimatförändringarna och bygga hållbara samhällen.

